

Список використаних джерел:

1. Мороз П. В. Дослідницька діяльність учнів в процесі навчання історії України. Київ: Педагогічна думка, 2012. 142 с.
2. Копилець Є. В. Інтегративний потенціал краєзнавчих географічних досліджень учнівської молоді. *Проблеми безперервної географічної освіти і картографії*. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. Вип. 24. С. 53-57.
3. Ушинський К. Д. Вибрані педагогічні твори: в 2 т.; редкол.: В. М. Столетов та ін.; пер. з рос. Київ: Рад. шк., 1983. Т. 1. Теоретичні проблеми виховання і освіти. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології. 488 с.

ФЕДІЙ Ольга,

*докторка педагогічних наук, професорка, завідувачка
кафедри початкової освіти Полтавського національного
педагогічного університету імені В. Г. Короленка,*

БОЯРСЬКА Анастасія,

*здобувачка вищої освіти освітнього ступеня «Магістр»
Полтавського національного університету імені В. Г. Короленка*

ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКОРИСТАННЯ ЛЯЛЬКОТЕРАПІЇ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Сучасні процеси розбудови вітчизняної системи освіти, забезпечення її сталого розвитку пов'язані з інтенсивним становленням української державності, побудовою громадянського суспільства, вихованням дітей та молоді в системі національної освіти. Вони передбачають орієнтацію педагогічних пошуків на людиноцентровані, життєстверджуючі, естетизовані, духовно-осмислені практики і пріоритети українознавчої культури та загального цивілізаційного поступу.

Водночас освітній процес ускладнюється потужним антикатарсисним фоном, що створюється численними неконтрольованими діями воєнного-політичного, інформаційного, соціально-економічного та інших чинників.

Аналіз численних методик підготовки компетентних спеціалістів-освітян свідчить про інтерес науковців та практиків до використання величезного потенціалу внутрішніх можливостей та ресурсів людини задля подолання негативних станів, що їх відчують сучасні учасники освітнього процесу, та надання їм можливостей творчого зростання та збереження унікальних особистісних можливостей в опануванні освітніх завдань.

Одним з ефективних засобів організації гармонійного освітнього середовища є естетотерапевтична технологія лялькотерапії, яка нині набуває своєї популярності серед педагогів та вихованців. Ця технологія має глибоке історичне коріння та завжди активно використовувалась в українському дитинознавстві (М. Стельмахович).

Лялькотерапія – це розділ арттерапії, що використовує в якості основного прийому психокорекційного впливу ляльку як допоміжний об'єкт взаємодії учня та педагога. Ідентифікуючи себе певним чином, дитина в умовній ситуації проектує свій внутрішній світ і відчуває реальні почуття, захищеність та отримує вільний спосіб висловлювання та самоактуалізації. Останнє стає особливо цінним в продуктивній організації освітнього процесу у цілому [2].

Цілі і напрями цієї роботи були сформульовані Л. Виготським та учнями його школи [1] та визначаються наступними принципами:

- принцип системності занять;
- принцип гуманістичної спрямованості педагогічного терапевтичного процесу, який визначає необхідність гармонійного сполучення цілей суспільства і особистості;
- принцип орієнтації на особистісні можливості дитини, її інтереси і потреби;

- принцип єдності педагогічної діагностики і корекції, які відображають цілісність процесу надання арт-терапевтичної допомоги у процесі розвитку і становлення дитини в освітньому процесі.

Робота з лялькою дозволяє реалізовувати низку важливих для педагога практикоорієнтованих освітніх завдань:

- удосконалювати дрібну моторику пальців рук і координацію рухів, що дуже актуально для учнів початкової школи;
- виховувати відповідальність за керування лялькою;
- виявляти через ляльку ті емоції та почутті, рухи, які дитина не може або не вміє проявляти у житті;
- розвивати здатність до концентрації уваги тощо.

В організації лялькотерапевтичної роботи можливі застосування як індивідуальних, так і групових форм організації освітнього процесу. Цей процес може відбуватися у два основні етапи шляхом виготовлення ляльки та подальшого її використання для відреагування значущих емоційних станів, або вивчення і можливе емоційно-вольове опанування певними станами у процесі ігрової діяльності з лялькою.

Як виявило проведене нами дослідження стану використання різних видів ляльок у шкільній практиці, найбільш розповсюдженими форматами нині є: ляльки-маріонетки, пальчикові ляльки, тіньові ляльки, ляльки мотанки, площинні ляльки, ляльки-рукавички, ляльки-костюми тощо.

Відтак, як зазначають сучасні дослідники (Л. Калініна), на заняттях з лялькотерапії діти мають потрійний психологічний захист, який, у свою чергу, дозволяє відчутно посилити ефективність виконання освітніх завдань: по-перше, дитина захищена ширмою, за яку вона сховалась, по-друге, дитина захищена лялькою, яка одягнена на руку і яка є самостійною фігурою, або окремим від дитини образом і бере на себе всі проблеми дитини, що надає дитині можливість

самовираження і самопізнання; по-третє, сама специфіка театру ляльок полегшує дітям перенести внутрішні переживання на символічний об'єкт.

Список використаних джерел:

1. Енциклопедичний словник з арт-терапії / О. Л. Вознесенська, О. М. Скар, О. А. Бреусенко-Кузнецов, О. О. Деркач, Л. В. Мова та ін.; [за заг. наук. ред. О. Л. Вознесенської, О. М. Скар]. – К. : Видавець ФОП Назаренко Т. В., 2017. – 312 с.
2. Федій О. А. Лялькотерапія у професійній діяльності педагога / О. А. Федій // Постметодика. – 2009. – № 1 (85). – С. 46–50.
3. Лялькотерапія <https://studfile.net/preview/5601417/page:7/>

ФЕДІЙ Юлія,

*здобувачка третього освітньо-наукового рівня
«Аспірантура» Полтавського національного
педагогічного університету імені В. Г. Короленка*

Науковий керівник: ПРОЦАЙ Людмила,

*кандидатка педагогічних наук, доцентка,
доцентка кафедри початкової освіти Полтавського
національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка*

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ОНЛАЙН ПЛАТФОРМ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Ключові слова: інтерактивні платформи, онлайн навчання, початкова освіта, Wordwall, Bamboozle, Kahoot, Quizizz, Quizlet.

Сучасна освіта постійно еволюціонує, і в умовах глобалізації та цифровізації важливо впроваджувати нові методи навчання, які відповідатимуть потребам учнів і викликам сучасності. Одним з таких методів є використання інтерактивних онлайн платформ у початковій школі. Теоретичні основи та